

SLOVENSKI NAROD.

Ima vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se isvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, za katere naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 30. oktobra. Oficijalno. Rusi pod generalom Gurkom so obkolili 28. okt. turško utrjeno pozicijo pri Telišu na velikej cesti v Sofijo. Po dve uri trajajočem bombardovanju se je udala (kapitulirala) turška posadna vojska, katere je bilo 7 taborjev in trije kanoni, ter je izročila svoje orožje Rusom.

Dunaj 29. okt. „Politische Corr.“ iz Bukarešta poroča: Rusi so vzeli 28. t. m. Teliš in ujeli mnogo Turkov.

Carigrad 29. oktobra. Sulejman-paša je pomnožil garnizono v Bazardžiku in je naredil brambene utrdbe v Dobruči.

Muktar-paša, ki je z Ismail-paševo vojsko ukrepljen, je svoj glavni stan mej Köpriköijem in Zevinom izvolil, da bi Ruse, ki žugajo Erzerumu, nazaj potisnil.

Budim-Pešta 30. oktobra. V ogerškem zboru je finančni minister predložil budget za leto 1878. Deficita je 15 ³/₅ milijonov, od katerih prihaja na amortizacijo državnega dolga 8 ⁹/₁₀ milijonov.

Vojska.

Nova ruska zmaga! General Gurko je po svojej zmagi 24. t. m. mej Telišem in Górenjim Dubnikom precej čez 4 dni, t. j. 28. t. m., novo sijajno zmago priloževal, vzemši drugo turško pozicijo in ujevši 7 taborjev turške vojske, to je, kacijh 3000 do 4000 turških ujetnikov s tremi kanoni. To se je zgo-

dilo kljubu temu, da so Turki iz Carigrada 25. t. m. poročali, da se Šefket paša „pripravljaja“ Ruse od Teliša in s plevenske ceste pregnati, in kljubu temu, da je še 27. t. m. turkoljubni francoski „Journal des débats“ širil neko laž o novej velikej zmagi Osmanovej pri Plevni, katerej si pa uže niti najnesramnejši nemški judje nijso upali verovati.

Tedaj Rusi imajo uže prilično število turških vojakov ujetih. V Nikopolji so jih bili ujeli 5000, v Aziji samo pri Aladžadagu najmenj 7000, pri Gornjem Dubnjaku 3000, zdaj zopet toliko. Nij se pa še slišalo o kacijh ruskih ujetnikih. Tedaj to kaže, da judovsko-nemška mnogopisnost o turškem fanatizmu in fatalizmu nij ravno zmirom resnična. Tudi Turek rad živi in včasih voli bolj tuje robstvo, nego junaško smrt za dom.

V Aziji se Turki bojé uže za Erzerum, znamenje, da sami veliko upanja nemajo, da bi mogel Muktar z ostanki svoje pobite vojske in z onimi 40 bataljoni Kurdov, katere mu je Ismail pripeljal na pomoč, dolgo vstavljati se zjedinjenim Rusom. Bitke najbrž dolgo ne bodemo čakali, ki bode konec kampanje v Aziji naredila.

Naskok na reduto Plevnico.

Štiri dobre tedne so kopali in grebli zemljo rumunski oblegovalci Plevne, dokler je naposled 19. t. m. prišlo do boja. A tu ne gre misliti, da je vse mirovalo od 18. sept., ko so bili odbiti Rumunci pri naskoku na drugo Grivico-reduto, katerej pravijo „Plevnica“. — Streljali so v eno mer, jedni tija drugi sem, a rumunski saperji in pešci ter dorobranci so pridno kopali, ker treba je bilo napraviti si v bližini 350 metrov nasipov, ka-

koršnih se mora imeti pri obleganji kakove utrdbe.

Najprvo so napravili — tako piše znani češki dopisnik Lukeš — mej Grivico in Vr-bico ustanovljenemu taboru 4. rumunske divizije varno pot, tako, da je mogla obstreljavati sovražnika, a ob enem dobivati vse potrebščine od zadaj. V sredi pota so pa nastavili topove. Na jugu se je tudi dogotovila jednaka zveza z rusko vojsko. Rumunci so prav sposobni za taka opravila ter so jim jako vešči. V štirinajstih dneh so povsod nanosili košev za šance, izza katerih napravijo 3 črevlje visoke, a 6 črevljev široke nasipe. V vrsti do 100 metrov so se uže približali do obkopov pri reduti „Plevnici“, trebalo je malo trenutkov in smeli bi bili naskočiti. A ravno zadnji del opravkov so prehitro hteli izvršiti in zato so jih dokončali samo na pol.

Zadnje dni Turki nijso niti odgovarjali streljanju Rumunov; uže od začetka oktobra so se bili s kanoni umaknili in v reduti je bilo vse mrtvo. Raznesla se je tedaj vest, da so Turki zapustili Plevnico, a da so prej ondi zakopali podzemeljsko mino.

Poklicali so takoj telegrafično iz Bukarešta kemika, kateri je pa naposled izpoznal, da je to prazen strah. Zatorej je zavladala splošna misel, da se ta reduta prav lahko pridobode in 19. oktobra po kosilu so pričeli svoje poskušaje.

Vsi topovi v rumunskej reduti so jeli strašno grmeti — Turki pak se nijso kar nič glasili. Zdajci udarijo Rumunci s svojimi četami, vkupe 4. bataljoni, proti „Plevnici“, na kar seveda umolkne streljanje iz topov, kajti drugače bi bili Rumunci morali na svoje ljudi streljati. A, kakor toča so letele kroglje iz

Lintok.

Na naših gorah.

(Povest iz šestnajstega stoletja, spisal Liberius.)

(Konec.)

XVII.

Zopet je bilo v krčmi poleg ceste, ki je peljala čez pogorje mimo posestva Grobljiške graščine, zbranih nekaj kmetjskih pivcev. A od tega je minolo mnogo let in mnogo se je spremenilo od začetka naše povesti.

Za veliko hrastovo mizo v lesenej koč je sedel krčmar s širokokrajnim pokrivalom, bolj na levo uho pomaknjenim in z muhavnikom v desnici, s katerim je pridno odganjal nadležne muhe od pijače svojih pivcev. Le semtertja, kadar se je preveč vtopil in zapletel v razgovor s tovariši, ki so sedeli zbrani okrog njega, tedaj je počivala njegova desnica ter nij gibala muhavnika — in muhe so imele

svobodna sprehajališča, na desno in levo, na vse strani.

Omeniti moramo takoj s početka, da krčmar s širokim pokrivalom in z muhavnikom v roki nij bil nekdanji stražar, naš znanec, in njegovi pivci ne stari obiskovalci samotne krčme. In ti, ljubi Bog, kako tudi neki? Leta minejo in se umikajo, človeštvo dela prostor potomcem in krčmar stražar je prepustil svojo krčmo prijatelju in našemu znancu, hlapcu Štefanu iz grada.

Poslednji je gospodaril torej na pogorju, točil slabo vino, katero je pa vedno hvalil, govoril s svojimi obiskovalci o boljših nekdanjih časih, o katerih ne verjamemo, da bi bili bolj prida, vgibal in razdiral, kako da bi se zboljšala sedanost in druge enake reči. Takova je navada v družbi postarelih ljudij, kateri imajo mnogo let in dobrih, še več pa slabih, izkušenj v spominu. In krčmar Štefan je imel denes glavno besedo sredi svojih očancev in je bil precej vtopljen v svoje pripove-

dovanje, kajti njegovi tovariši, v večini mlajši po letih, so hudo pritiskali, naj kakovo zine in pove iz prejšnje dobe, vsaj on je služil mnogo let v gradu pri gospodi in čul in videl marsikaj, kar oni samotni kmetje ne vedo in ne umejo.

„Koliko let je uže od tedaj, Štefan, vsaj veš, ko so ubili kmetje tistega pridigarja Lutrove vere, Konrada, ali kako so ga uže klicali?“ vpraša zdajci eden izmej mlajših pivcev in postavi prazno kupo na mizo ter se popraska z žulavo desnico za desnim ušesom, kakor da bi ga jezilo, da ta njegova butica nič ne ve in ne zapomni.

„Koliko, vprašaj ti, Martin,“ tako je bilo ime vprašajočemu, „da je od tedaj, kar so splačali zadnjega Lutrovca v našem kraju? Tega ravno ne vem, a zračuni se lahko, dobro mi je še v spominu, ko se je raznesla ta novica,“ odgovarja krčmar in pogleda nekako ponosno po pivcih, češ, jaz še kaj vem,

„Plevnice“, kajti Turki so se bili oglasili za nasipi. Hrabra naskokovalna vojska pa se nij mnogo zmenila za to — toda, kolikor bliže je prispela, toliko več jih je palo in silnejše so streljali Turki. Naposled nij bilo drugače, nego — iti nazaj, kar se je seveda zgodilo z mnogimi izgubami.

A srca niso še upadla vrlim oblegovalcem. Namestu manjkavih 4. batalijonov, katerih vojaki so umrli slavne smrti, poklicali so v prve vrste tri nove. Celo po polu dne so neprestano žvižgale krogle iz topov rumunskih v „Plevnico“. Zmirom so pričakovali, kdaj dobedo znamenje, da naskočijo. Uže je zatonilo solnce in je bila luna priplavala na nebo, kar pride ukaz, drugič poskušati srečo. Mimo vsega upora in streljanja Turkov odgnali so jih naskokovalci iz prikritih potov in prodrli uže do rova, na nasipe jim pak nij bilo mogoče splezati. Da so bili prej vse izvršili v rumunski reduti, mogli bi bili od tod prestreliti nasipe in napraviti vhod svojim vojakom, a ravno to je bil slab nasledek prevelike naglice. Poleg vsega tega pa so jih tudi od strani jeli prijemati Turki, in ker jih je prihajalo vedno več — morali so Rumunci zopet nazaj iti.

Vojaki hteli so isto noč še enkrat napasti turško reduto, a vodje so upoznali, da z malimi ostanki pobitih batalijonov ne gre dražiti osode. Sploh ne bodo več napravljali posameznih naskokov, nego hote izvršiti popolnem pravilen oblegovalen napad.

Politično hinavstvo.

„O, kako se ti zahvaljujem, moj Bog, da nijsem tak, kakoršen onile mitničar“ je klical nekdanj licemernik (ali hinavec), vstopivši se k svetišču. Podobno se vedo in vpijejo tisti, ki pravijo, da se ravna Ruska najbolj po svojej tradicijonalno-osvojevalnej politiki in da jej nij toliko mar osvobojenje krščanskih narodov na balkanskem polostrovu. To politično licemerstvo se je uže tako ukoreninilo in razcveto, da ostrupuje s svojo gnjilobo razum in kali jasni pogled tudi v odločujočih krogih.

Povestnica vseh narodov in držav, kolikor jih je bilo in kolikor jih je, je prepredena z osvojevalno politikom, bodi si iz lastnega nagona, če je bil narod vojevit, bodi si vsled obrane, če je bil narod miroljuben. Delajo se ti politični licemerniki, kakor bi se stra-

šili pred osvojevalnostjo Ruske, zato ker je ta država v svojem temelji slovanska. Ponašajo se ti politični licemerniki z moralo, za katero se pa v svojih dejanjih nijso nikdar zmenili, kadar je šlo tu za nemško, tam za magjarsko hegemonijo nad slovanskim življem. To je tista ostudna do globine duše segajoča licemernost in nij se nam treba ozirati v davno preteklost, da bi ovrgli čisto ta politični program, to lažljivo hrepenenje po miru v prosep lastne nadvlade.

Elzas z Lotarinskim, Nica s Savojskim, Lombardsko z Benetkami, obe Siciliji, Toskansko s Parmo, cerkvena država, Šlezvik-Holštajn z Lauenburgom, dokazujejo glasno o političnej licemernosti. To so priče naše dobe, dogodki iz nedavno minolega časa. Še živi rod, na čegar obleki se še dobro pozna kri, ki jo je prelival; ne v obrambo krščanske človečnosti in svobode, ampak za razširjenje te ali one države. Kdo se je stavil v bran takej osvojevalnosti, razun tistega, za čegar kožo se je delalo.

V dobi, ko je živela Evropa v dremljavem miru, ko je dalo podraženje vina ali pive za jeden sold povod „gibanju“ in ko je Lola Montez y Pory „grofinja Landsfeld“ igrala važno nalogo — v tej mirnej dobi je rekel jednoč Prokeš-Osten, kakor da bi ne bil nič pomislil: „Bodočnost pripada Slovanom!“ Ta čas je smel reči kaj tacega, ker politični slepci nijso videli in z zabavo oglušeni možje nijso slišali. Le jek — zgodovinski jek — je ohranil te pomenljive besede jasnega duha potomstvu, da bi se politični licemerniki pri Slovanstvu učinjenih krivicah spominjali zločinsko vznemirjevalnega izreka.

Na postelji politične bolezni ležeči starci očitajo našemu mladeniškem slovanskemu narodu, da hoče biti predrzen, akopram nij v iste meri, kakor so oni bili, ker skrbi zmirom le za svojo pravično stvar in za koristi človečnosti. Skrb za samega sebe je dolžnost vsakaterega. Ta skrb o samem sebi se pa naravnost ne more hvaliti ne grajati, ker je velik razloček ali ima človek pri svojem početju za namen in pripomočke pravico in resnico, ali pa krivico in laž. Pa menda morati tudi laž in krivica biti, da se pravica in resnica spoznati in da pri dobrem ne opešamo.

V političnih rečeh moramo imeti svet in posamezne za take, kakoršni so in ne za take, kakoršni bi imeli biti. Mi ne bomo posnemali

onoga licemernika v jeruzalemskem templju, ampak prepustimo to nalogo onim, ki sedaj tako strašno rjovejo, da ostarela Evropa uže v resnici misli, da si hoče Ruska pod vseslovanskim gaslom samo osvojevati. Neodobrujoč praznega pretežja in brezciljnega pustošenja tudi ne opravičujemo naravnost hunskih, tatarskih, magjarskih, turških, arabskih in družih bojev; v svetovnej povestnici so bili vendar tudi ti boji prirojeni razvoju ljudstva in delovanje božje previdnosti. Arabska omika je po svojej strani zapadu pripomogla, da prisilila je krščanski svet k napetju gmotnih in nravnih močij, s čemur so se ustanovili evropski državni red, nravnost in obrtnija. Zločinstvo bizantskega cesarstva je bilo nasilno odstranjeno z mohamedanskim fanatizmom in kalifat je postal na evropskem telesu smrdljiv tur in prepir o amputaciji bo — kakor se nam zdi — sedaj srečno končan.

Državnemu kolobarju političnih licemernikov stoji na čelu velika Britanija; ona ne osvojuje. Angleška zasede samo na prve vse kupčijske ceste, sezida na bregih močne trdnjave za obrambo svojih kupčijskih ladij, se splazi v osrčje rodovitnej deželi in varuje samo z oboroženo roko svoje kramarske koristi. Angleška samo bombardira kitajske bregove, zato pa baje kitajska vlada prebivalstvu zapoveduje, naj se ostrupuje z opijem na angleških kolonijah kupljenim?! Angleška obseda samo avstralske otoke in baje zato zapoveduje nekateri poludivji kraljič svojemu rodu piti angleško žganje, vsled katerega tamošnje prebivalstvo zamira?! Angleška ne osvojuje; ona si le s prahom in svincem prisiljuje dovoljenje ostrupovati Kitajce z opijem in pokriva to svoje lupeštvo s krinko, da morar varovati misijonarje angleške vere. Angleška govori le o pravici in miru, kar jej oboje hane. Pri njej velja sto angleških misijonarjev več nego milijoni in milijoni kristijanov drugega kakor angleškega izpovedanja. Angleška misli, da ima ona monopol za osvojevanje, — a na cerkvi sv. Zofije ne bo vihralo odiralno bandero Albionovih sinov. S—n.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. oktobra.

Poljski poslanec Julijan Čerkavski nij odstopil od poslanstva, kakor se je uže poročalo. Klub poljskih državnih poslancev mu

jaz, kaj bodete vi, ki komaj znate, koliko let imate na plečih.

„Odkar je umrl tisti župnik na pogorju, o katerem se nij slišalo tudi nič prida,“ nadaljuje pripovedovalec, „je kakih dvajset let. Dobro še vem, kakov pogreb je imel. Vse je vrelo skupaj in se trlo, akoravno se je govorilo, da je v svojej mladosti tudi gorel za tisto neumno vero. In od tedaj se je tudi mnogo spremenilo v gradu. Tista Katrina, neumna reva, je kmalu potem umrla, čez eno leto smo imeli ženitovanje v gradu. Ta graščakinja, ki še zdaj gospoduje ondi, omožila se je z ranjcem graščakom, Bog jim daj dobro, prijazen in usmiljenega srca so bili. Iz vsega tega posnemam in razvidim, da je od tistega časa najmanje kakih dva in dvajset let.“

„Dva in dvajset let, toliko uže?“ ponavljajo gosti in zmajujejo z glavami, kakor da bi ne mogli razumeti, kako urno se vrti čas.

„Povej, povej, Štefan, ker uže ravno go-

vorimo o tem, kako je uže bilo, da je vzel ranjci graščak to ženo, vsaj pravijo, da nij bila grajska, celo revna in zapuščena?“ vpraša zdajci drug pivec v nekoliko raztrganem slamniku nad svojo kuštravo, najmlajšo glavo izmej vseh pivcev.

„Kako, da je bilo, praviš? To je lahko povedati,“ meni krčmar in izpije pol kupe vina, ko mu ga ponudi prejšnji, kakor za plačilo za njegovo pripovedovanje.

„Nekdanja Gizela, sedanja graščakinja, je prišla uže v mladih letih v grad. Nihče nij vedel od kod, razun graščaka. In šepetalo se je tedaj, da jo je pripeljal soboj oni župnik, o katerem je bila govorica prej, da, govorilo se je celo, se ve da, da to mej nami ostane, možje, da je bila njegova nezakonska hči.“

„Res je, res, tako je bilo,“ zine vmes pripovedovalčev sosed, kakor da bi hotel pokazati, da tudi kaj ve in pomni.

„Molči zdaj in pusti govoriti Štefana. On ve, ki je bil v gradu tedaj,“ dobi zadnji v

plačilo za svojo predrznost od vseh tovarišev. — „Pa naj on govori, če vse ve in zna, jaz bom pa molčal,“ pravi jezeč se poslednji, nekoliko razžaljen, da mu ne puste govoriti in izlije, kakor za odškodovanje, kar je zgubil na česti, polno kupo vina v sé.

„Ne prepirajmo se in počakajmo, vsak nekaj ve, vsak, vsi pa vse,“ nadaljuje Štefan, boječ se, da bi kakov prepir mej tovariši ne škodoval njemu — bolje rečeno njegovemu trštvu za kakov groš, ako bi izgubil namreč kakega drazega gosta.

„Jaz pravim, tista Gizela je postala gospa. Vsaj, če tudi nij bila morda bolje krvi kakor je naša, to nič ne de, bila je lepa kakor roža, in zaradi tega se je prikupila graščaku, in se mu je.“

„A ta ljubezen se nij osnovala tako urno kakor je pri nas navada. Jaz dobro vem, koliko se je trudil graščak, kajti dejali so, da jej je tisti pridigar Konrad, o katerem smo pravili prej, zmedel glavo in jo omamil. V

tega nij dovolil, češ, da peščica agitatorjev in podhujskanih Lvovčanov, ki mu je nezaupnico dala, ne zastopa poljskega naroda.

Ogerski ministri so imeli v soboto več ur trajajočo sejo, da bi uganili, kakó se vlada zaradi nagodbe, zlasti zaradi colnega vprašanja. Oficijalno se ministri snidejo v ponedeljek (pravi nedeljsko poročilo) z avstrijskimi ministri, kateri upajo vtorek zvečer ali sredo jutro na Dunaj vrniti se.

Vnanje države.

Vsak denar posreduje turški prijatelji za *mir* posredovati mej Rusijo in Turčijo, če drugače ne, vsaj po svojih časnih, da si se jim je od ruske strani uže dovolj krat jasno in odločno povedalo, da mir nij prej mogoč, predno nijso Bulgari, Bosenci in Hercegovinci izpod turškega jarma osvobojeni. Car Aleksander izpod ruskega trbuha Ak-sakov oba govorita enako: mi moramo zmagati, naj stane kar hoče!

Rumunske zbornice predsednik Ro setti je te dni izrekel se, da se bode rumunska vojska vrnila po vzetji Plevne, ne prej.

Francoska „Assemblée nationale“ je zvedela, da če bode zbornica premnogo konservativnih volitev ométala, sklenil je francoski ministerski svet, da od senata zopet terja razpuščenja zbornice. Če senat tega razpuščenja ne bode dal, bode Mac-Mahon odstopil.

V **Berlinu** je bila v kapelici ruskega poslanika zadušnica za padlega vojvoda Leuchtenbergskega. Nemški cesar in ruski podložniki so se udeležili te božje službe.

V **pruskem** deželnem zboru je bilo na posvetovanju pismo Camphauseno, v katerem naznanja odpust ministra Eulenburga. Nasvet centra o ministerske odgovornosti je bil zavržen. Windhorst je dejal, da Bismark vlada absolutno in da so ministri njegovi komiji. Camphausen ga je zavračal.

Dopisi.

Iz Gradca 28. oktobra. [Izv. dop.] Včeraj je imela tukajšnja slovenska podporna zaloga svoj prvi občni zbor, katerega se je obilo število slovenskih vseučiliščnikov udeležilo. Predsedoval je g. prof. dr. Krek. Programove točke so se v najlepšem redu reševale. Skoncem se je slavnemu odboru iskrena zahvala izrekla za trud in pridno delovanje v pretečem šolskem letu. To zahvalo je slavni odbor popolnem zaslužil. Podpirali so se slovenski vseučiliščniki, kolikor je bilo mogoče. — Izmej gg. odbornikov preteklega leta pa zasluži posebno dosedanj, neutrudljivi tajnik

resnici, za nekaj časa je zapustila grad, ter stanovala pri starej Katrini, in tja je zahajal tudi pridigar.“

„A gospodska mu je bila vedno za petami, preganjala ga je povsod in tako razbila njegovo ljubezen, kajti tisti Lutrovci se sicer smejo tudi ženiti, akoravno so duhovni. Tako se je oklenila deklica, zapuščena posled od vsega, zopet graščaka in postala graščakinja.“

„Aha,“ zazija zdajci mlajši pivec, ki se je najbolje zanimal za to, „ta jo je pa zadela, ta. Ne rečem, da bi ne bila dobra gospa, vse jo ima rado, a vendar, to je mnogo, mnogo.“

„Kaj pa meniš o tistem beraču, Krokrokar so mu rekli, Štefan, ti si večkrat z njim pil na en račun, ravno v tej krčmi. Kam je neki prešel, kar izginil je na en pot,“ vpraša zopet eden starejših pivcev krčmarja, ter vpre vanj svoj radoveden pogled.

„Tisti Krokrokar, praviš, ki je imel v zadnjem času toliko denarjev?“ odgovarja Štefan.

„Tisti, tisti, ki je zahajal tudi k pogorskemu župniku,“ pritakne prvi.

g. Zakrajšek, cand. phil., vso čast in hvalo za svoje uzorno delovanje v prid slovenske podpiralne zalogi in tukajšnjim vseučiliščnikom. To vedo najbolje gg., ki so bili z njim v odboru, to vedo slovenski vseučiliščniki, ki so podpore dobivali. Ta gospod zasluži, da se mu javno iskrena zahvala izreče. Po njegovem trudu je slov. podpiralne zalogi marsikateri goldinar došel, s katerim se je ubogemu slovenskemu dijaku v prvem času sile pomagalo. Po njegovem trudu je marsikateri slov. dijak kako inštrukcijo dobil. Kolike vrednosti je taka dobrota, zna le tisti ceniti, kojemu se je po tém iz velike sile pomagalo. — Nij tukaj osebe, ki bi se bila za ubogega slovenskega dijaka enako brigala, kakor g. Z. — Žalibože je večina takih, ki se za druge ne brigajo, ko je njim pomagano. Zatorej se mora omenjeni g. še bolj čislati. — Dopisovalcu teh vrstic in gotovo tudi mnogim drugim je moralo torej jako težko biti slišati, da g. Z. volitve v novi odbor več sprejeti ne more. — Izstop tega g. bode gotovo slovenske podpiralne zalogi jako škodil, ker nam nij upati, dobiti odbornika, ki bi g. Z. nadomestovati mogel in hotel. — Izrekam tedaj g. Zakrajšku pri njegovem izstopu iz odbora, za njegovo blago delovanje in velik trud pristréno zahvalo. S temi vrsticami sem hotel večletnemu uzornemu delovanju g. Z. nekoliko zadostiti.

Moje izjavi bodo vsi tukajšnji slovenski vseučiliščniki pritrđili, ako jim je resnica mar, posebno pa tisti, ki so podporo dobivali.

Želeti bi le bilo, da bi novi gg. odborniki v prihodnjem letu enako delovali in se trudili v prid tukajšnje slovenske mladeži, kojoj le gmotne podpore manjka, drugega jej je mati narava dosti podelila. Vedeli jim bomo vedno hvalo. Kličem jim potem, kakor zdaj g. Z., čast in slava!

Iz Rojana 27. oktobra. [Izvirni dopis.] (Po naključbi zakasmeno.) Zadnjič smo se 14. oktobra zopet prav dobro imeli v čitalnici pri besedi. Nabralo se je obilo udov in rodoljubov, da so bili prostori premajheni. Pr. dседnik g. Dolinar pozdravi v kratkih besedah občinstvo in priporoča čitalnico, naglašujoč nje pomen in nje korist. Potem je bila tombola in po tomboli igra „Uskok“, katero so uže znani igralci čitalnični izvrstno in z vso zadovoljnostjo igrali.

„No, kar se njega tiče, mislim, da se mu zadnje dni nij godilo slabo, vsaj so dejali, da mu je župnik zapisal precej premoženja. In tudi v grad je zahajal k graščakinji in ljudje so si šepetali, da je v rodu z njo ali kali.“

„Tako je moralo biti, in nič drugače,“ pritrdi prvi. „Vsej pravim, kdor je z gospodo v rodu, mu ne gre nikdar slabo, če je tudi berač.“

„In pa stara Katrina, ki tudi nij imela nič,“ pritakne tretji. „Pa poglejte, kako lep križ ima na pokopališči. Kdo ga jej je postavil, če ne grajski, sama si ga nij prislužila.“

„Ne opravljajmo in ne sodimo, možakarji, kar ne vemo dobro. Kar smo govorili tu, mei nami ostane,“ povzame zdajci zopet krčmar besedo, hoteč napeljati govor na druge reči.

Tako razdirajo in ugibljejo možakarji na samotnem pogorju, dokler se probrne govor in modrujejo o vremenu, o letini, o vinu, ki jim sega vedno bolj in bolj v možjane in pozabijo krivoverstvo, minolost in vse.

Dramatični odsek rojanske čitalnice nadaljuje svojo staro slavo. Po igri so vrli pevci zapeli marsikatero, da je srce ogrevalo. Občinstvo pa se je pri čašici dobre kapljice zabavalo in kratilo čas. Kakor naznanja odbor, se bode 1. novembra, na vseh svetnikov dan, predstavljala igra: „Mlinar in njegova hči“, pri kateri se bodo zopet naši diletanti odlikovali.

Napolitanski listi pišejo o slovesnem sprejemu črnogorske kneginje v Napolji. Tamošnji kraljevi namestnik je ponudil črnogorske kneginji častno stražo pred stanovanjem, kar je ona sprejela. Italija ve vse drugače ceniti Črnogorce, ko nemško-dunajska židovsko-turška žurnalistika, ko vedno o Črnogorcih piše, kakor „Hammeldiebe“, „Räuber“, „Nasenabschneider“, itd.

Domače stvari.

— (Volitve v kranjsko trgovinsko in obrtniško zbornico) bomo kmalu imeli. Z 31. decembrom t. l. izstopijo namreč po žrebu ti le udje: Franc Doberlet, Josip Kordin, Peter Lasnik, Peter Toman, Tomaž Vernig, dalje sta uže prej sama izstopila Franc Maly in Edmund Trpin; a umrla sta Pavel Polegek in Karel Tambornino, vkup torej odpade 12 udov. Volilo se bode zdaj po novejši postavi, katero je ta zbornica naredila in sicer 5 udov iz trgovske sekcije, 3 iz velike industrije, 1 iz rudarske sekcije, 3 iz drugih obrtnij. Komisija za vodstvo in vršenje teh dopolnilnih volitev je sestavljena iz gg.: vladni komisar svetovalec Rudolf grof Korinski kot predsednik, mestni svetovalec Vaso Petričič, udje zbornice A. Dreo, L. Bürger, P. Lasnik, Karel Lukman, Heinrich Korn, Albin Ahčič, in tajnik zbornice J. Murnik, kot zapisnikar.

— (K učiteljskim izpitom), ki so se v Ljubljani vršili pismeno od 22. do 24., ustno od 25. do 28., praktično pa 29. t. m., prišli so bili ti-le učitelji: Za meščanske šole: Edm. Lahajnar, začasni učitelj v Šk. Loki iz matematično-tehničnih predmetov; Viljem Petraček, lekarnarski pomočnik v Ljubljani, iz prirodoslovja, Anton Žvokelj (znani iz „Laib. Schulztg.“ Ylchuts Ajiram) zač. uč. v Ribnici, iz jezikoslovnih in zgodovinskih predmetov. Za ljudske šole pa začasni učitelji: Franc Avser iz Bohinjske Bele, Matija Bartelj iz Mehovega, Pavel Borštnik iz Preloke, Janez Grebenec iz Št. Petra pri Postojni, Ferd. Kaliger iz Toplic, Miha Kalan iz Oreška, Fr. Končan od sv. Ane ob Pohorji na Štajerskem, Janez Kos iz Ptuja na Štajerskem, Jožef Kragelj, učitelj v Waldherrjevem zavodu, Fr. Kranjec iz Konjic na Štajerskem, Anton Kratochwil iz Kočevske Reke, Janez Kutnar iz Žuženberka, Franc Slanec iz Lavbeka, Simon Šinkovec iz Št. Lamperta, Fr. Žolgar iz Laškega trga, vsi ti na Štajerskem. — Učiteljje se je oglašilo devet, namreč: Marija Franzl iz št. Vida, Rozalija Gale iz Idrije, Emilija Gusl iz Krškega, Amalija Klančar iz Novega mesta, Friderika Konšek iz Ljubljane, Deziderija Lipold iz Idrije, Pavla Moro iz Trsta, Marija Triller, kandidatinja v Ljubljani, Marija Wesner iz Kostanjevice. Padli so štirje kandidati, eden za meščanske, trije za ljudske šole.

— (Delavsko društvo v Ljubljani.) Piše se nam od tu: Praznovanje osemletnice obstanka tukajšnjega delavskega društva se je vršilo včeraj v Schreinerjevi pivarni prav lepo in gladko. Ljudij je bilo vse natlačeno,

delavcev in njihovih prijateljev. Mej poslednjimi smo zapazili tudi deželnega glavarja, dr. viteza Kaltenebergerja, in mestnega župana. Tudi krasni spol je bil obilno zastopan. Znani pevski oktet („narodna osminka“ imenovan) razveseljeval nas je s krasno ubranimi pesnicami; tudi godba 53. pešpolka je jako ugajala. Proti polu noči se je mladi svet malo zasukal. Vse je bilo lepo, nij se godil najmanjši nered, in vsak se je lahko prepričal, da napredek delavskega stanu nij prazna fraza. Namen delavskega izobraževalnega društva je, kakor je gospod M. Hubmajer v svojem izvrstnem govoru naglašal, vzdigniti delavca po poti omike do višje socialne stopinje; ravnopravnost, omika in svoboda so ideali, po katerih delavci hrepene, — rekel je govornik, — in splošno izobraženje je sredstvo, ki naj jim do tega cilja pomore. Kdo ne bi tega stavka podpisal?! — Da pa delavci naši istinito napredujejo v izobraženosti, to smemo z veseljem konstatirati. Delavci se pa tudi svoje narodnosti živo zavedajo; prepevali so skoro le slovenske pesni, ter so narodnim komadom vojaške godbe posebno burno ploskali. Končno še omenimo, da je došlo mnogo telegramov od delavskih društev iz vse Avstrije; ta sloga in to bratsko sočutje mej delavci je najboljši pogoj za dviganje delavskega stanu. Vsak pa, ki se je te veselice udeležil, doživel je prijeten večer, ter bo zahvalo vedel slavnostnemu odboru, ki je vse tako lepo uredil in vladal.

Razne vesti.

* (Goljufna nevesta.) V Gradci se je zaljubil neke gostilne natakar v natakario in prišlo je do tega, da sta se napotila v Zagreb, rodno mesto nevestino, kjer je baje imela bogatega strijca, brez katerega volje zaroka nij bila mogoča. Prispevša v Zagreb je nevesta pregovorila svojega izpremljevalca, da jej je dal hraniti listnico z 225. goldinarji, s katero je potem ubegnila, pustivša ženiha

pred hišo nje „strijca“ koja je pa prepozno seveda izpoznal za javno kopelj. Opeharjeni zaljubljenec je hitel na kolodvor, a goljufica se je bila uže odpeljala. Zdej jo je, kar se umeje samo ob sebi, izročil sodnji.

* (Prekanjen žid) je te dni v Carigradu po vojaški oblečen in z „Nišan-redom“ na prsih ob palici prosjačil. Ljudje so mu seveda dajali vsega v izobilji, živel je izvrstno, novcev mu nij manjkalo, — dokler nekega dne ne sreča slučajno turškega obersta, ki se je toliko zanimal zanj, da ga je povprašal, kje je ranjen — na kar mu seveda nij znal odgovoriti, ker nij umel turški — in slepariji njegovej je odbilo.

* (Največji sir) so napravili v Kanadi (v Ameriki). V premeru ima 6 črevljev in 10 palcev, visok je 3 črevlje in obseg mu je 21 črevljev. Zanj se je porabilo 36 ton mleka ter je težak 70 centov.

Važno

je naznanilo v denašnji številki Samuela Heckschera star. v Hamburgu. Ta hiša si je radi promptnega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na denašnji inserat opozorjemo.

V „Narodne tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici. 8^o 9 pol. Cena 30 kr.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštmem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gl.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Zavarovalno društvo „Victoria“.

Uljudno naznanjamo, da smo za vojvodstvo Kranjsko Glavno zastopništvo sè sedežem v Ljubljani ustanovili in za v odj o gospoda

Ignacija Valentinčiča

imenovali.

Vsled tega prosimo naše gg. zastopnike na Kranjskem, kakor tudi p. n. stranke, ki so pri našem društvu uže zavarovane, ali se zavarovati želé, da naj se odslej v vseh naše društvo zadevajocih razmerah na omenjenega gospoda obračati blagovolijo.

Me tem, ko gospoda Ignacija Valentinčiča še prav posebno p. n. posestnikom, ki zavarovanja proti škodi po ognju potrebujejo, — priporočamo, ostajemo

odličnim spoštovanjem

Najvišje opravilstvo zavarovalnega društva „VICTORIA“ Jos. Ort. Sellen.

V Gradci, dne 15. oktobra 1877.

Gledé na gornje naznanilo, kakor tudi gledé na to, da se bodo zavarovanja pri meni pod najugodnejšimi pogoji sklepala, ter da bode moja posebna skrb, p. n. stranke vsestransko zadovoljiti, — si dovoljujem slavno občinstvo na meni izročeno glavno zastopništvo prav posebno opozoriti, ter k prav obilnej udeležbi vabiti.

Ob enem tudi naše gg. zastopnike po deželi najtopleje priporočam, ter prosim, da se slavno občinstvo v zavarovalnih zadevah zaupno na nje obrača.

Ponudbe za sprejem zastopništva na deželi, kakor tudi ponudbe za zavarovanja se sprejemajo v mojej pisarni:

Kongresni trg šte. 7 (v Zvezdi),

kamor naj se mi tudi pisma pošiljajo.

Odličnim spoštovanjem

Ignacij Valentinčič.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1877.

Najboljše in najcenejše

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovske kožuhe
na veliko izbiro prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni, podloženi po 45 gl.

Lovski kožuhi, z belo jag-njetino „ 16 „

Mencikovi „ 20 „

Mencikovi iz lodna „ 14 „

Zimske suknje „ 18 „

Suknje za doma „ 12 „

Suknje za na lov iz lodna „ 8 „

Zimske hlače „ 6 „

in več.

Najnovejše in najelegantnejše
v konfekciji za dame.

Vnanje naročbe se izvršujó točno s povzetjem, kar komu ne gódi, zamenja lahko z drugim. (299—7)

Glavni do- bitek ev. 375.000 mark.	Naznanilo sreče.	Dobitke garantira država.
---	---------------------	---------------------------------

**Vabilo za udeležitev
dobitkinih naključeb**

od države Hamburg garantirane velike denarne loterije, v kateri se bode gotovo dobilo čez

8 milijonov mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, katera obseza vsled načrta samo 85.000 srečk so sledeči: namreč 1 dobitek event. 375.000 mark, specialno mark 250.000, 125.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 6 krat po 30.000 in 25.000, 10 krat po 20.000 in 15.000, 24 krat po 12.000 in 10.000, 31 krat po 8.000, 6.000 in 5000, 56 krat po 4000, 3000 in 2500, 206 krat po 2400, 2000 in 1500, 412 krat po 1200 in 1000, 1364 krat po 500, 300 in 250, 28246 krat po 200, 175, 150, 138, 124 in 120, 15839 krat po 94, 67, 55, 50, 40 in 20 mark in dosepejo čez nekaj mesecev v 7 oddelkih do gotove odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode službeno in velja za-nje

Cela originalna srečka samo 3 gl. 40 kr.
Pol originalne srečke „ 1 „ 70 „
Četr originalne srečke „ — „ 85 „

in razpošiljam te od države garantirane originalne srečke (nikakor prepovedane promese) proti frankiranej pripošiljavti zneska ali pa proti poštmem povzetku tudi na najoddaljene kraje.

Vsak udeležnik dobi od mene poleg svoje originalne srečke zastonj tudi originalni načrt z vtisnanim državnim grbom in po dovršenem žrebanji pripošje se takoj vsacemu brez zahtevanja službeni spisak žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno in promptno in z najzaesiljivejšim molčanjem.

Vsako naročilo more si vsak preskrbeti s poštno nakaznico ali pa priporočenim pismom.

Obrne naj se tedaj vsak zaradi prihodnjega žrebanja z naročilom zaupljivo do

15. novembra t. l.

do moje firme

Samuel Heckscher sen.,

bankirna in izmenjevalna pisarna
v Hamburgu. (329—1)

<p>Dunajska borza 30 oktobra.</p> <p>Enotni drz. dolg v bankovnih 63 glid. 95</p> <p>Enotni drz. dolg v srebru 66</p> <p>Zlata renta 74</p> <p>1860 drz. posojilo 110</p> <p>Akcije narodne banke 830</p> <p>Kreditne akcije 212</p> <p>London 117</p> <p>Napol. 9</p> <p>C. kr. cekini 5</p> <p>Srebro 104</p>	<p>Tuji.</p> <p>29. oktobra:</p> <p>Pri Slonu: Putić iz Rimnice. — pl. Vicari iz Beljaka. — Prstecy iz Kranja. — Schwarz iz Nov. mesta. — pl. Illitrich iz Gradca.</p> <p>Pri Matiči: Popar iz Dunaja. — Ischober iz Galovca. — Goldmann iz Dunaja. — Leder iz Dunaja. — Wiener iz Prage. — Heller iz Dunaja. — Segmann iz Gradca. — Breitenhaner, Zuber iz Dunaja.</p> <p>Pri Zamorci: Hrovat iz Trbovlja.</p>
--	--